

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobkyně: **R. P.**, státní příslušnost Ruská federace
zastoupené advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-70539-4/SO-2017

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-70539-4/SO-2017, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 14 467 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-70539-4/SO-2017, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti předchozímu prvostupňovému správnímu rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 2. 2017, č. j. OAM-9572-60/PP-2013, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky pro nesplnění podmínky uvedené v ust. § 87b odst. 1, ve spojení s ust. § 15a zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015; prvostupňové správní rozhodnutí bylo zároveň potvrzeno. Správní orgány dospěly k závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie (dcery, zetě – oba občané České republiky), neboť nesplňuje podmínky ve smyslu ust. § 15a odst. 1, 2 ani 3 zákona o pobytu cizinců.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítala, že neexistuje žádné procesní ustanovení, které by opravňovalo o její žádosti rozhodnout způsobem, jak učinil prvostupňový správní orgán, výrok rozhodnutí neobsahuje označení procesního ustanovení, které bylo použito, ačkoliv tento údaj je zákonnou náležitostí ve smyslu ust. § 68 odst. 2 věta první zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle názoru žalobkyně správní orgány pochybily, pokud dovodily, že by žalobkyně neměla být rodinným příslušníkem své dcery a svého zetě, státních občanů České republiky, ačkoliv spolu žijí ve společné domácnosti a dcera se zetěm žalobkyni vyživují a poskytují ji nezbytnou péči vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu a věku. Ust. § 15 odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců nepožaduje, aby byla vyživovaná osoba v jakémsi absolutním stavu závislosti na občanovi EU. Žalobkyně zdůraznila, že v Rusku je osamělá a její starobní důchod jí nepokryje životní náklady. Kromě toho doložila i svůj špatný zdravotní stav a věk, což je významná okolnost pro posouzení, že péče a výživa ze strany dcery a zetě je pro ni nezbytná. Žalovaný pouze konstatoval pravidelný příjem žalobkyně, což mělo vylučovat její závislost na dceři a zeťovi. Žalovaný se však nezabýval otázkou, zda výše vypláceného důchodu žalobkyně vzhledem k její životní situaci a zdravotnímu stavu je dostačující. V této souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 – 47.
3. Žalobkyně dále namítala, že k výkladu ust. § 15a odst. 1 písm. d) a § 15a odst. 2 písm. b) a c) a § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. a 3. zákona o pobytu cizinců je navíc třeba využít tento zákon jako celek. Podle ust. § 42 odst. 1 písm. f) tohoto zákona žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití na území je oprávněn podat cizinec, který je osamělým cizincem starším 65 let, nebo bez ohledu na věk cizincem, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem, nebo dítětem s povoleným pobytem na území. Z této právní úpravy je zřejmé, že cizinci z třetích zemí, kteří jsou osamělí a starší 65 let mohou dosáhnout sloučení se svým dítětem, aniž by museli prokazovat závislost na něm, neschopnost výdělků apod., pokud toto dítě, za kterým se slučují, není občanem EU. Žalobkyně nemůže žádat o dlouhodobý pobyt podle tohoto ustanovení, protože její dcera je občankou České republiky. Žalobkyni proto nezbyvá jiná možnost, než žádat o přechodný pobyt. Bylo by absurdní, aby pro povolení přechodného pobytu nestačilo, že je osamělým rodičem starším 65 let občana ČR, žijícího v ČR a že by musela splňovat přísnější podmínky, než rodiče cizinců, kteří nejsou občany EU. Rozhodnutí správních orgánů je zjevně

nespravedlivé, žalobkyně se ocitla v jakési šedé zóně, kdy nemůže získat ani dlouhodobý pobyt, ani přechodný.

4. Na žalobkyni se vztahují znaky rodinného příslušníka podle ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, neboť se svojí dcerou žila ve společné domácnosti v Rusku a tuto skutečnost prokázala. Je irelevantní, že v době, kdy s dcerou žila ve společné domácnosti v Rusku, dcera ještě nebyla občankou ČR. K tomu žalobkyně odkázal na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C-1/05 ze dne 9. 1. 2007.
5. Žalobkyně dále namítala, že se správní orgány nedostatečně zabývaly faktem, že žalobkyně žije ve společné domácnosti se svými vnuky, kteří jsou rovněž občany České republiky. Tato skutečnost vyplynula z výsledku žalobkyně a její dcery a rovněž zakládá pro žalobkyni postavení rodinného příslušníka podle ust. § 15a posledně citovaného zákona. Žalobkyně k tomu odkázala na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2017, č. j. 31 A 101/2015 – 52.

III. Vyjádření žalované k žalobě

6. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že vznesené námitky ze strany žalobkyně považuje za nedůvodné, přičemž odkázala na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a předchozího rozhodnutí Ministerstva vnitra. Podle názoru žalované jsou v těchto rozhodnutích přezkoumatelným a srozumitelným způsobem popsány důvody, pro něž byla žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítnuta. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí přezkoumatelným způsobem vypořádala se všemi námitkami vznesenými v rámci odvolacího řízení. Žalovaná proto navrhla zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované, přičemž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Za splnění podmínek ve smyslu ust. § 51 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) rozhodl o věci samé bez nařízení jednání.
8. Podstatou posuzované věci je otázka, zda je žalobkyně rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Pro věc rozhodující jsou následující ustanovení tohoto zákona.
9. Podle ust. § 87b odst. 1 tohoto zákona platí, že rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.
10. Podle ust. § 87b odst. 2 citovaného zákona platí, že k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník povinen předložit náležitosti podle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitostí podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je

rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle § 15a odst. 1 písm. d), také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou.

11. Podle ust. § 15a odst. 1 citovaného zákona platí, že rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí
 - a) manžel
 - b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti
 - c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
 - d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii, nebo takový příbuzný manžel občana Evropské unie.
12. Podle ust. § 15a odst. 2 citovaného zákona platí, že za nezaopatřenou osobu se podle odst. 1 písm. d) považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který
 - a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání,
 - b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
 - c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.
13. Podle ust. § 15a odst. 3 citovaného zákona platí, že ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že
 - a) je příbuzný občana Evropské unie neuvedeným v odst. 1, pokud
 - 1) ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,
 - 2) je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo
 - 3) se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo
 - b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.
14. Podle ust. § 15a odst. 4 citovaného zákona platí, že ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.
15. Žalobkyně rozporovala názor správních orgánů, jenž došly k závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem své dcery a svého zetě (státních občanů České republiky), ačkoliv spolu žijí ve společné domácnosti a dcera se zetěm žalobkyni vyživují a poskytují jí nezbytnou péči vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu a věku. K této námitce uvádí soud následující.
16. Ust. § 15a zákona o pobytu cizinců definuje rodinného příslušníka občana Evropské unie podle prvního odstavce jako manžela, nebo jako rodiče, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, nebo jako dítě mladší 21 let, nebo takové dítě občana Evropské unie, nebo jako nezaopatřeného přímého

příbuzného ve vzestupné nebo sestupné linii, nebo takový příbuzného manžela občana Evropské unie. Za nezaopatřenou osobu se považuje takový cizinec podle ust. § 15a odst. 2 tohoto zákona, který se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání, nebo se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání, nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc, nebo úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

17. Žalobkyně nesplňuje podmínky pro to, aby byla považována za rodinného příslušníka občana EU (dcery, zeteř, příp. vnuků), podle ust. § 15a odst. 1 písm. a), b) a c) zákona o pobytu cizinců. V případě žalobkyně se nejedná o manžela, nebo o rodiče občana mladšího 21 let, kterého by vyživovala a žila s ním ve společné domácnosti, ji samotnou nelze považovat za dítě ve smyslu citovaného ustanovení (vzhledem k jejímu věku).
18. Správní orgány obou stupňů dospěly k závěru, že žalobkyně ani není nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie (viz ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců). Ve vztahu k tomuto závěru použily správní orgány úvahu, při níž vzaly za prokázáno, že je splněna první podmínka vyplývající z ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť zjistily, že žalobkyně je přímým příbuzným své dcery. Pokud jde o druhou podmínku, tedy že by žalobkyně byla osobou nezaopatřenou, usoudily správní orgány ve smyslu ust. § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců tak, že se v případě žalobkyně o osobu nezaopatřenou ve smyslu tohoto ustanovení nejedná, neboť není svojí dcerou, případně zeteř, vyživována. Správní orgány vyšly ze zjištění, že náklady pobytu žalobkyně na území ČR jsou sice hrazeny z finančních prostředků dcery, nicméně tato okolnost sama o sobě nezakládá důvod domnívat se, že je svojí dcerou vyživována ve smyslu řešeného ustanovení zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně totiž v průběhu řízení uvedla, že na území Ruské federace pobírá starobní důchod ve výši přibližně 200 Euro, který se jí podle jejích slov ukládá na kartu. Správní orgány tedy dovodily, že bylo prokázáno, že žalobkyně disponuje vlastním pravidelným příjmem a není proto fakticky závislá na výživě poskytované její dcerou.
19. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně je státní občankou Ruské federace, před správním orgánem vypověděla, že dříve jezdila do České republiky za dcerou na dovolenou, nyní se cítí hůř po zdravotní stránce, neboť má problémy se srdcem, hůř vidí a je po operaci z prosince roku 2012. Dále uvedla, že nerada chodí po doktorech, má lék z Ruska, který užívá, v České republice ještě lékaře nepotřebovala. Žalobkyně dále uvedla, že v Rusku pobírá důchod v přepočtu asi 200 Euro, který se jí tam ukládá na kartu. V České republice bydlí s dcerou, zeteř a dvěma vnoučaty, podílí se na chodu společné domácnosti – hraje si s dětmi, pomáhá v domácnosti, chodí s dětmi na procházky. Žalobkyně v Rusku vlastní byt, který je volný, stará se o něj kamarádka a platí účty. Žalobkyně nemá v Rusku příbuzné. Žalobkyně dále popsala, jak tráví čas s vnoučaty, pomáhá jim s oblékáním, vaří, uklízí a hraje si s nimi. Dále uvedla, že má strach, je samotná, zhoršuje se jí zdravotní stav a necítí jistotu ani s ohledem na politickou situaci. Z výsledku dcery žalobkyně vyplynulo, že tato potvrdila příjmy žalobkyně, dále skutečnost, že žalobkyně je důchodkyní. Podle výpovědi dcery žalobkyně si její matka podala žádost o pobyt v České republice, neboť měly o ni obavy ohledně zdraví, na které si občas stěžuje, nerada chodí za doktory. V Rusku byla hospitalizována se srdcem a na operaci s očima. V České republice u lékaře nebyla. Dcera žalobkyně potvrdila společné

soužití s matkou, manželem a dvěma dětmi, dále uvedla, že žalobkyně tráví celé dny s dětmi, chodí na procházky a na hřiště, v běžné dny vše dělají s žalobkyní.

20. Žalobkyně dovozuje své postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie mj. z ust. § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s odst. 2 písm. b) a c) s tím, že s ohledem na vysoký věk a zdravotní stav není schopna vykonávat výdělečnou činnost a je třeba jí poskytovat ze strany zetě a dcery nezbytnou péči. Žalobkyně dále tvrdila, že je v Rusku osamělá a její starobní důchod jí nepokryje životní náklady; péče a výživa ze strany dcery a zetě je pro ni nezbytná.
21. Podle uvedených zjištění nelze na žalobkyni nahlížet jako na osobu nezaopatřenou ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť toto ustanovení vymezuje taxativní důvody, jenž musí splňovat občan Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, aby mohl být považován za nezaopatřenou osobu. Žalobkyně je starší 26 let (viz ust. § 15a odst. 2 písm. a) citovaného zákona), není cizincem, který se pro nemoc či úraz nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost a rovněž nebyla prokázána existence dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. I když z citovaných výpovědí žalobkyně a její dcery vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně není příznivý, k prokázání dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu ust. § 15a odst. 2 písm. c) citovaného zákona nelze pouze poukázat na zdravotní potíže, které jsou s ohledem na věk žalobkyně přirozené, bez toho, aniž by bylo zřejmé, zda vůbec a jak tyto zasahují schopnost žalobkyně vykonávat výdělečnou činnost. S ohledem na uvedené nelze přisvědčit názoru, že by za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav mohlo být v určité situaci považováno i stárí jako takové a jeho přirozené projevy. Pro účely výkladu pojmu „dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav“ je možno vyjít z § 26 zákona č. 155/1999 Sb. o důchodovém pojištění, který stanoví, že za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významně pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok. Pokročilý věk žalobkyně a zdravotní potíže s ním spojené však nelze hodnotit jako nemoc či dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. V případě žalobkyně se proto nejedná o situaci nezaopatřené osoby ve smyslu ust. § 15a odst. 2 a tedy i § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně nepatří do skupiny rodinných příslušníků podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť mj. nesplňuje podmínku nezaopatřenosti stanovenou v § 15a odst. 2 citovaného zákona.
22. Žalobkyně mj. namítala, že se na ni vztahuje i ust. § 15 odst. 3 citovaného zákona (shora již citováno). Žalobkyně nemůže spadat pod ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně žila na území Ruské federace se svojí dcerou od jejího narození do roku 2004, kdy se dcera natrvalo odstěhovala do České republiky, přičemž dcera žalobkyně získala státní občanství České republiky v průběhu roku 2009. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že toto ustanovení je třeba vykládat tak, že rodinný příslušník musí žít s občanem EU ve společné domácnosti bezprostředně před odchodem ze země původu, popř. ze země, ve které měl povolen pobyt. Žalobkyně však s dcerou společně nepobývaly již od roku 2004 až do roku 2013. Žalobkyně nespadá ani pod případ upravený v ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona o pobytu cizinců, neboť nebyly doloženy doklady o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, pro který by se žalobkyně sama nedokázala o sebe postarat bez osobní péče občana Evropské unie.

23. Soud se dále zabýval otázkou, zda žalobkyně může spadat pod kategorii osob upravených v ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Jak bylo shora již uvedeno, v rámci správního řízení vyšlo najevo, že žalobkyně pobírá v Ruské federaci starobní důchod ve výši cca 200 Eur, přičemž jiné příjmy žalobkyně nebyly ve správním řízení zjištěny. Žalobkyně uvedla, že na území Ruské federace nemá žádné příbuzné, žije ve společné domácnosti s dcerou a jejím manželem a vnuky (občany Evropské unie). Žalobkyně tvrdí, že je osobou osamělou, přičemž její starobní důchod z důvodu nízké výše nemůže pokrýt její životní náklady; výživa ze strany dcery a zetě je pro ni nezbytná. Z kontextu výpovědi žalobkyně i její dcery vyplývá, že jí dcera se svým manželem poskytuje ubytování a veškerou potřebnou péči. Správní orgány vyhodnotily, že pokud žalobkyně pobírá starobní důchod, není možno uvažovat, že by žalobkyně byla osobou vyživovanou občanem Evropské unie. Avšak pouhá skutečnost, že žalobkyně pobírá důchod, a to i vzhledem k jeho nízké výši, nemůže žalobkyně vyloučit z kategorie cizince vyživované občanem Evropské unie. Při posuzování otázky, zda je žalobkyně osobu vyživovanou občanem Evropské unie se nelze omezit pouze na zkoumání, zjištění a konstatování existence určitého příjmu žalobkyně. Pro závěr, zda se jedná o vyživovaného cizince, je třeba posoudit veškeré individuální okolnosti dané věci, tzn. faktickou situaci žalobkyně, zda je či není s ohledem na svou ekonomickou a sociální situaci schopna uspokojovat své základní potřeby a zda je žalobkyni občanem Evropské unie poskytována nezbytná materiální pomoc, bez které by své základní životní potřeby nebyla schopna zajistit. Správní orgány se však zaměřily pouze na skutečnost, že žalobkyně pobírá starobní důchod, aniž by dále zkoumaly a zohlednily její skutečné sociální a finanční podmínky. Správní orgány se tak nezabývaly podstatnou a rozhodnou okolností, tj. zda je žalobkyně fakticky závislá na materiální podpoře svého zetě. K uvedenému je třeba posoudit žalobkyní předložené důkazy, příp. provést i další důkazy či je zopakovat (např. výsledky osob, které by mohly pomoci objasnit stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti). Teprve na základě takto provedených zjištění by bylo možné provést celkové vyhodnocení tvrzeného stavu žalobkyně a posouzení, zda naplňuje či nenaplňuje materiální znaky vyživované osoby ve smyslu ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Uvedené závěry vyplývají ze skutkově obdobné věci řešené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 – 47.
24. Žalobkyně dále namítala, že se správní orgány nedostatečně zabývaly faktem, že žalobkyně žije ve společné domácnosti se svými vnuky, kteří jsou rovněž občany České republiky. Tato skutečnost vyplynula z výsledku žalobkyně a její dcery a podle názoru žalobkyně pro ni zakládá postavení rodinného příslušníka občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 6. 2017, č. j. 31 A 101/2015 – 52, který řešil skutkově obdobný případ. Zdejší soud se v citované věci mj. zabýval otázkou aplikovatelnosti ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, podle něhož platí, že ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.
25. Zdejší soud v citovaném rozhodnutí dospěl k závěru, že toto ustanovení nelze aplikovat na vztah žalobkyně a jejího zetě, neboť tamější žalobkyně nedoložila trvalost vztahu se zetěm, úzkou citovanou vazbu apod.; soud dovodil, že v tomto případě nelze hovořit o vztahu trvalém, tedy o splnění podmínky druhé, protože se jedná o vztah, ve kterém se žalobkyně ocitla mimo vlastní vůli a není zde zákonem vyžadovaná silná úzká citová

vazba, která by trvala do budoucna. Toto hodnocení je přiléhavé i na nyní projednávanou věc.

26. Zdejší soud se ve shora citovaném rozsudku dále zabýval otázkou, zda ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců je možno aplikovat v případě vztahu babička – vnuk, přičemž dospěl k závěru, že takový vztah nelze považovat za vztah rodinný podle zákona o pobytu cizinců a podle evropské právní úpravy. Tento vztah se však splňuje znaky úzkého trvalého vztahu, který je vztahu rodinnému analogický podle zákona o pobytu cizinců a lze na něj aplikovat ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle zákona o pobytu cizinců a jeho ust. § 15a odst. 1 nelze dovodit, že by bylo možné vztah babička – vnuk považovat za vztah rodinný, jelikož se v případě babičky nejedná o rodiče vnuka, manžela vnuka, žalobkyně také není dítětem mladším 21 let a v jejím případě se taktéž nejedná o nezaopatřeného přímého příbuzného ve vzestupné nebo sestupné linii, nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie, jelikož podle ust. § 15a odst. 2 žalobkyně nesplňuje znaky nezaopatřenosti, jak je výše uvedeno.
27. Ze správního řízení vyplynulo, že žalobkyně prokazatelně žije se svými vnuky ve společné domácnosti a má s nimi úzkou citovou vazbu, neboť o ně společně s dcerou a zetěm pečuje. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2017, č. j. 2 Azs 273/2016 – 43 mj. vyplývá, že „takové vztahy, které formálně nejsou rodinnými vztahy dle § 15a odst. 1 uvedeného zákona, ale jsou jim svým obsahem (tedy v rovině faktické) analogické, lze kvalifikovat jako vztahy obdobné vztahům rodinným ve smyslu pojmu zavedeného ust. § 15 odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž v takovém případě je následně potřeba zkoumat pro účely posouzení aplikovatelnosti § 15a odst. 3 písm. b), zda byl žadatelem takto tvrzený vztah v řízení o žádosti dostatečně doložen a případně posoudit trvalost daného vztahu a konečně i podmínku soužití žadatele s dalším účastníkem vztahu ve společné domácnosti.“
28. Soud souhlasí s žalobkyní, že na vztah babička – vnuk je třeba nahlížet jako na vztah obdobný rodinnému, spadající pod ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Vztahem žalobkyně – vnuci se výslovně zabývalo odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí na str. 9, přičemž správní orgán uvedl, že posuzoval vztah účastnice řízení jak ke své dceři, tak ke svému zeťovi a ke svým vnoučatům, kteří s nimi žijí ve společné domácnosti. Správní orgán dovodil, že ani v těchto případech nelze žalobkyni považovat za rodinného příslušníka občana EU podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. S tímto názorem, jak bylo shora již uvedeno, krajský soud s odkazem na poslední citovanou argumentaci nesouhlasí.

V. Závěr a náklady řízení

29. Ze shora uvedených důvodů žalobou napadené rozhodnutí nemůže z hlediska přezkumu jeho zákonnosti obstát. Soud jej proto postupem ve smyslu ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení žalované.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně byla zastoupena advokátem, přísluší jí proto právo na náhradu nákladů řízení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. advokátní tarif, ve znění k datu jednotlivých podání, které představuje odměna za právní zastoupení advokátem

(tarifní hodnota podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu v účinném znění), a to za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 citovaného předpisu (převzetí zastoupení, žaloba) a za jeden úkon právní služby podle ust. § 11 odst. 2a ve spojení s odst. 3 tohoto předpisu a 3x režijní paušál podle § 13 citovaného předpisu, celkově ve výši 10 467 Kč, včetně DPH. Žalobkyni dále náleží náhrada za zaplacený soudní poplatek za návrh na zahájení řízení a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě; jedná se o částku 3 000 Kč plus 1 000 Kč. Celkem činí náklady řízení částku 14 467 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 15. 5. 2019

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu